

Kraiciné Szokoly Mária
**Felnőttkori tanulás -
Harangi László emlékezete**

Minden ami tanulás – a neveléstudomány sokszínűsége

MPT Didaktikai Szakosztály konferenciája

2016.09.28.

BME APPI

Harangi László (1929-2015)

a XX. századi magyar felnőttképzés emblematikus alakja

Az MPT Felnőttnevelési Szakosztály alapítóinak egyike,
1992-2009 között a Szakosztályának elnöke.

HEUTAGÓGIA VERZUS ANDRAGÓGIA

Önirányított tanulás?

- Elmélete középpontpontjában a tanulás u.n. dupla hurok (double-loop learning) elmélete áll.
- „Lényege: tanulás nem lineáris és nem szükség szerint megtervezett.
- A tanulók a tanulásnak nem a megszokott, lineáris útját követik, hanem önállóan határozzák meg tanulási szükségleteiket, hajtják végre a tanulás kritikai folyamatát, és annak is tudatában vannak, hogy miként hatott ez értékítéleteikre, meggyőződésükre, gondolkodásukra”.
- „A heutagógia a tanulás legszélesebb körű kiterjesztése és dinamizálása”.
- A tanulást megszabadítása mindenféle kényszertől, egyvonalú irányítottságtól.

A heutagógia az egyén holisztikus öngazdagító attribútuma

- A heutagógia meghatározó eleme a tanulói képesség megléte és e képesség fejlesztése (Stephenson 1994).
- A jó (tanulási) képességű felnőttek tudják,
  - hogyan kell tanulni; kreatívak;
  - az önhatékonyság magas szintjén állnak (selfefficacy);
  - új és ismeretlen helyzetekhez képesek alkalmazni,
  - hatékonyan tudnak másokkal együtt dolgozni,
  - jellemzi őket a munkára épülő (tapasztalati) tanulás (ismeret- és készségszerzés).

Harangi elmélete az önirányító tanulás és a tapasztalati tanulás összekapcsolását jelenti.

Az andragógia kiterjesztése és dinamizálása.

L. részletesebben: A felnőttképzésről három generáció nézőpontjából

MPT – ELTE PPK 2016. (Kiadás alatt)

Október közepétől megtalálható a MPT honlapján:

pedagogia-tarsasag.hu

A heutagógia Coughlan szerint

- . A heutagógia ezzel szemben tekintetbe veszi az intuíciót és a „dupla-hurok” felfogását a tanuláshoz, amely nem lineáris és nem szükség szerint megtervezett. Előfordulhat, hogy egy személyben egyáltalán nem tudatosodik tanulási szükséglete, de felismeri az új tapasztalatok által való tanulás potenciálját, hasonlóan egy tanfolyami anyaghoz. Fontosnak tartja, hogy reflektáljon és elgondolkozzék azon, ami a hétköznapi életben és a nagyvilágban történik. Felfigyeljen a kihívásokra, kételyeket támasztva és megerősödve eddigi véleményeiben, meggyőződésében (Coughlan 2004).

-